

Total No. of Printed Pages—12

**5 SEM TDC GEED (CBCS)
GE 501/502/503**

2 0 2 1

(Held in January/February, 2022)

EDUCATION

(Generic Elective)

Paper : GE-501/502/503

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Paper : GE-501

(Education in Pre-Independent India)

1. তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া : 1×8=8

Answer the following questions :

(a) মুচলিম শিক্ষাৰ প্ৰাথমিক প্ৰতিষ্ঠানৰ নাম কি ?

What is the name of primary institution
of the Muslim education?

(b) বৌদ্ধ শিক্ষাৰ নাম ভৰ্তিৰ অনুষ্ঠানৰ নাম কি ?

What is the name of admission ceremony
in the Buddhist education?

- (c) ১৯১৭ চনৰ কলিকতা বিশ্ববিদ্যালয় আয়োগৰ অধ্যক্ষ কোন আছিল ?

Who was the Chairman of the Calcutta University Commission of 1917?

- (d) স্বাধীনতাৰ আগৰ ভাৰতৰ প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ যি কোনো এটা দেশীয় শিক্ষানুষ্ঠানৰ নাম উল্লেখ কৰা।

Mention a name of any type of indigenous school of primary education in India before Independence.

- (e) ভাৰতীয় শিক্ষাৰ কোনটো শৈক্ষিক তথ্যক 'মেগ্না কাৰ্টা' বুলি জনা যায় ?

Which educational document is known as the 'Magna Carta' of Indian education?

- (f) বুনীয়াদী শিক্ষাৰ বিকল্প নামটো কি ?

What is the alternate name of basic education?

- (g) ভাৰতত বিনামূলীয়া আৰু বাধ্যতামূলক প্ৰাথমিক শিক্ষণ বিল প্ৰথমে কোনে আনিছিল ?

Who introduced the first Free and Compulsory Primary Education Bill in India?

- (h) চাইমন আয়োগক কোন চনত নিযুক্তি দিয়া হৈছিল ?

In which year was the Simon Commission appointed?

2. তলত দিয়াবোৰৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা : 5×4=20

Write short notes on the following :

- (a) বৌদ্ধ ধৰ্মৰ মূল নীতিসমূহ
The basic tenets of Buddhism
- (b) নিম্নগামী পৰিস্ৰাৰণ নীতি
Downward filtration theory
- (c) বিশ্বভাৰতী বিশ্ববিদ্যালয়
Vishwabharati University
- (d) ৰাষ্ট্ৰীয় শৈক্ষিক পৰিষদ
National Council of Education

3. 'বেদ' মানে কি? বেদৰ ভাগসমূহ আলোচনা কৰা। 2+11=13
What is Veda? Discuss about the divisions of Veda.

অথবা /Or

মুছলমান শিক্ষাৰ উদ্দেশ্যসমূহ উল্লেখ কৰা। মুছলমান শিক্ষাৰ সংগঠনৰ বিষয়ে লিখা। 5+8=13

Mention the objectives of the Muslim education. Write about the organization system of the Muslim education.

4. ভাৰতত মিছনেৰীসকলৰ শৈক্ষিক কাৰ্য্যৱলীৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 13

Discuss the educational activities of missionaries in India.

5. হাৰ্টাৰ আয়োগ বুলিলে কি বুজা? প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ সম্পৰ্কত হাৰ্টাৰ আয়োগৰ পৰামৰ্শাৱলী উল্লেখ কৰা। $2+11=13$

What do you mean by the Hunter Commission? Mention the recommendations of the Hunter Commission regarding the Primary Education.

অথবা / Or

- উদৰ নিৰ্দেশপত্ৰৰ পৰামৰ্শাৱলী আলোচনা কৰা। 13

Discuss about the recommendations of Wood's despatch.

6. বুনয়াদী শিক্ষা মানে কি? বুনয়াদী শিক্ষাৰ সাংগঠনিক বৈশিষ্ট্যসমূহ কি কি? বুনয়াদী শিক্ষাৰ অকৃতকাৰ্যতাৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা। $2+6+5=13$

What is basic education? What are the salient features of basic education? Write briefly about the causes of failure of basic education.

অথবা / Or

7. চাৰ্জেন্ট কমিটিৰ পৰামৰ্শসমূহ আলোচনা কৰা। চাৰ্জেন্ট কমিটিৰ প্ৰতিবেদনৰ সফলতা আৰু বিফলতাবোৰ লিখা। $5+8=13$

Discuss the recommendations of the Sargent Committee. Write about the merits and demerits of the Sargent Committee Report.

Paper : GE-502

(Guidance and Counselling)

1. (a) তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া : 1×5=5

Answer the following questions :

(i) *The Education of Man* গ্ৰন্থখনৰ লিখকজন কোন ?

Who is the author of the book,
The Education of Man?

(ii) নিৰ্দেশনাৰ এটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

Write one characteristic of guidance.

(iii) ব্যক্তিগত পৰামৰ্শৰ যি কোনো এটা উদ্দেশ্য লিখা।

Mention any one objective of
individual counselling.

(iv) বৃত্তিমূলক নিৰ্দেশনা কি ?

What is vocational guidance?

(v) উচ্চ পৰ্যায়ত নিৰ্দেশনা আৰু পৰামৰ্শদান কাৰ্যসূচী
সংগঠনৰ এটা নীতি লিখা।

Write one principle of organizing
guidance and counselling service
at higher level.

(b) খালী ঠাই পূৰ কৰা : 1×3=3

Fill in the blanks :

(i) _____ ক প্রত্যক্ষ পৰামৰ্শদানৰ মুখ্য পৃষ্ঠপোষক বুলি কোৱা হয়।

_____ is known as the main supporter of directive counselling.

(ii) পৰ্যবেক্ষণ পদ্ধতিৰ স্তৰসমূহ হৈছে পৰিকল্পনা, _____ আৰু সংৰক্ষণ।

Stages of observation method include planning, _____ and recording.

(iii) যিবোৰ শিশুৰ বুদ্ধাংক (IQ) 110ৰ উৰ্ধ্বত, তেনে অসাধাৰণ শিশুক _____ শিশু বোলা হয়।

The exceptional children whose IQ is above 110 are known as _____.

2. তলত দিয়াবোৰৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা : 4×5=20

Write short notes on the following :

(a) নিৰ্দেশনাৰ প্ৰকৃতি

Nature of guidance

(b) পৰোক্ষ পৰামৰ্শদানৰ সুবিধা

Advantages of non-directive counselling

(c) নিৰ্দেশনাৰ পদ্ধতি হিচাপে সাক্ষাৎকাৰ

Interview as tool of guidance

- (d) শৈক্ষিক নিৰ্দেশনাৰ লক্ষ্য
Aims of educational guidance
- (e) নিৰ্দেশনা আৰু পৰামৰ্শদানত প্ৰধান শিক্ষকৰ ভূমিকা
The role of headmaster in guidance
and counselling
3. নিৰ্দেশনাৰ সংজ্ঞা দিয়া। প্ৰাথমিক পৰ্যায়ত নিৰ্দেশনাৰ
প্ৰয়োজনীয়তা আলোচনা কৰা। 2+8=10
Define guidance. Discuss the importance of
guidance at elementary level.
4. (a) পৰামৰ্শদানৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহৰ বিষয়ে লিখা। 6
Write on the different types of
counselling.
- (b) প্ৰত্যক্ষ আৰু পৰোক্ষ পৰামৰ্শদানৰ মাজৰ পাৰ্থক্য লিখা। 5
Distinguish between directive and
non-directive counselling.
5. নিৰ্দেশনা আৰু পৰামৰ্শদানৰ বিভিন্ন আহিলাসমূহৰ বিষয়ে
আলোচনা কৰা। 10
Discuss about the various tools of guidance
and counselling.

অথবা / Or

দলীয় পৰামৰ্শ মানে কি বুজা? দলীয় পৰামৰ্শৰ লক্ষ্য উল্লেখ
কৰা। বিকেন্দ্ৰীভূত পৰামৰ্শ সেৱাৰ বিষয়ে লিখা। 10
What do you mean by group counselling?
Mention the aims of group counselling. Write
on decentralization of counselling services.

6. শৈক্ষিক আৰু বৃত্তিমূলক নিৰ্দেশনাৰ মাজৰ সম্পৰ্কৰ বিষয়ে লিখা। ধীৰ গতিৰ শিক্ষার্থীৰ বাবে প্ৰয়োজন হোৱা নিৰ্দেশনা আৰু পৰামৰ্শদান কাৰ্যসূচী ব্যাখ্যা কৰা। 5+6=11

Write about the relationship between educational and vocational guidance. Explain the guidance and counselling service for slow learners.

অথবা /Or

- নিৰ্দেশনা আৰু পৰামৰ্শদানত শিক্ষক আৰু অভিভাৱকৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা। 11

Discuss the role of teacher and parents in guidance and counselling.

7. নিৰ্দেশনা আৰু পৰামৰ্শদানৰ প্ৰত্যাহ্বানসমূহ আলোচনা কৰা। পেছাগত সমাযোজনত বৃত্তিমূলক নিৰ্দেশনাৰ ভূমিকা লিখা। 5+5=10

Discuss the challenges of guidance and counselling. Write on the role of vocational guidance in occupational adjustment.

Paper : GE-503

(Value Education)

1. তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া/খালী ঠাই পূৰ কৰা : $1 \times 8 = 8$

Answer the following questions/Fill in the blanks :

- (a) মূল্যবোধ কি ?
What is value?
- (b) 'Value' শব্দটো কোন ভাষাৰ পৰা আহিছে ?
From which language the word 'value' derived?
- (c) মূল্যবোধ শিক্ষাৰ এটা দিশ উল্লেখ কৰা ।
Mention one dimension of value education.
- (d) শান্তিনিকেতন _____ ত অৱস্থিত ।
Shantiniketan is situated in _____.
- (e) অৰবিন্দই লিখা এখন গ্ৰন্থৰ নাম লিখা ।
Name one book written by Aurobindo.
- (f) _____ দিনটো আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় শান্তি দিবস হিচাপে পালন কৰা হয় ।
_____ Day is observed as the International Peace Day.

(g) শান্তি শিক্ষাৰ এটা লক্ষ্য লিখা।

Give an objective of peace education.

(h) ঐক্য বুলিলে কি বুজা?

What do you mean by integrity?

2. তলত দিয়াবোৰৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা : 4×5=20

Write short notes on the following :

(a) মূল্যবোধৰ প্ৰকাৰ

Types of value

(b) মূল্যবোধ শিক্ষাৰ প্ৰসাৰত বিদ্যালয়ৰ ভূমিকা

The role of school in expanding value education

(c) গান্ধীদৰ্শন আৰু চৰিত্ৰ

Gandhian philosophy and character

(d) স্ব-শিক্ষণ

Self-learning

(e) স্ব-পৰিচালিত নেতৃত্বৰ বিকাশ

Development of self-managing leadership

3. মূল্যবোধৰ কাৰ্য্যৱলী আলোচনা কৰা। শিশুৰ মূল্যবোধ গঠনত পিতৃ-মাতৃৰ ভূমিকা ব্যাখ্যা কৰা। 4+6=10

Discuss the functions of value. Explain the role of parents in developing value among children.

4. মূল্যবোধ শিক্ষাৰ পদ্ধতিসমূহ কি কি? শিশুৰ মূল্যবোধ বিকাশত সাধু কোৱা পদ্ধতি আৰু জীৱনীমূলক পদ্ধতিয়ে কেনেদৰে সহায় কৰে? 5+6=11

What are the methods of value education? How do storytelling and biographical methods help in developing value among children?

অথবা /Or

- মূল্যবোধ শিক্ষা কি? মূল্যবোধ শিক্ষাৰ যি কোনো তিনিটা লক্ষ্য উল্লেখ কৰা। একবিংশ শতিকাত মূল্যবোধ শিক্ষাৰ প্ৰয়োজনীয়তা ব্যাখ্যা কৰা। 1+3+7=11

What is value education? Mention any three objectives of value education. Explain the need of value education in 21st Century.

5. ধাৰ্মিক শিক্ষা আৰু আধ্যাত্মিক শিক্ষাৰ মাজৰ পাৰ্থক্য লিখা। নৈতিক শিক্ষাই ব্যক্তিত্বৰ উন্নতিত কেনেদৰে সহায় কৰে? ব্যাখ্যা কৰা। 5+6=11

Write the difference between religious education and spiritual education. How does moral education help in development of our personality? Explain.

অথবা /Or

ব্যক্তিৰ জীৱনত নান্দনিক মূল্যবোধে কেনেদৰে প্ৰভাৱ পেলায় ?
বৰ্তমান সময়ত নৈতিক মূল্যবোধৰ প্ৰাসংগিকতা সম্পৰ্কে ব্যাখ্যা
কৰা।

5+6=11

How does aesthetic value influence the life
of individual? Explain the significance of
moral value in the context of present time.

6. এজন শিক্ষকে কেনেকৈ বিষয়বস্তুৰ জ্ঞান আৰু সহপাঠ্যক্ৰমৰ
যোগেদি শান্তি শিক্ষা প্ৰদান কৰিব পাৰে? উদাহৰণসহ ব্যাখ্যা
কৰা।

5+5=10

How can a teacher use subject content and
cocurricular activities for teaching
peace education to students? Explain with
examples.

7. জীৱনৰ উৎকৰ্ষ সাধনৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় যি কোনো দুটা
উপাদানৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

5+5=10

Discuss any two components essential for
excellence in life.

***